

На пенсію — в 65. Якщо доживемо

Ранкове і денне засідання

15 листопада

Під час оголошення депутатських заяв і заяв голови тимчасової слідчої комісії ВР з перевірки діяльності колишнього Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка Ярослав Кендзьор доповів про результати діяльності цієї комісії. Зібрані матеріали було направлено до Генеральної прокуратури України. Однак відповідь, за словами Я. Кендзьора, «мийже анекдотична». Генпрокуратура повідомила, що не може взяти до розгляду матеріали комісії, бо... парламент не надіслав її повноваженнями звертатися до Генпрокуратури. Однак комісія і надалі вимагатиме розгляду Генпрокуратурою результатів перевірки.

Великий резонанс викликало обговорення поданого урядом проекту закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Доповіччя містить і соціальної політики Івана Сахача. Законопроект передбачає створення трирівневої пенсійної системи в Україні. Перший рівень становитиме солідарна система пенсійного страхування, другий і третій — системи накопичувального державного та недержавного пенсійного забезпечення.

(Зачислення на 2-й стор.).

На порозі XXI століття

У Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» розпочалася дводенна наукова конференція «Україна на порозі XXI століття: уроки реформ та стратегії розвитку». У відкритті взяли участь Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради України Іван Плюш, Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко, повідомляє кореспондент Українформу.

Звірімо борги

Обговорення угоди про реструктуризацію українського державного боргу за спожитий російський газ буде головною метою робочого візиту до Москви Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка. На його думку, повідомляє «Інтерфакс-Україна», цей борг становить 1,4 млрд. доларів. В інтер'ю агентству прем'єр наголосив, що близько 190 млн. з цієї суми нині — «під з'ясуванням», решту Україна підтвердила. Віктор Ющенко також нагадав, що домовленість про реструктуризацію українського боргу перед Росією досягнуто «політично» на соціальній зустрічі президентів України та Росії Леоніда Кучми і Володимира Путіна.

- 1788 р. Народився історик Дмитро Багшиш-Кіменський. Автор, зокрема, «Історії Малої Росії».
- 1842 р. Помер учений, винахідник і громадський діяч Всеволод Каразін. З його ініціативи засновано Харківський університет (1805).
- 1943 р. У бою під Овручем загинули командир словачського партизанського загону, що діяв на Україні, Ян Налепка. Герой Радянського Союзу.

16 листопада

Хримська пошта для пюдей з пюбов'ю

від зорі працює до зорі.

Хай приносять
щастя і здоров'я
в кожну хату
наші поштарі!

Цим невідгадливим куплетом з власного гімну почався Симферопольському палаці рофспілок традиційний, уже третій, огляд-конкурс творчих колективів Кримської дирекції «Укрпошти». А привід урочистий — День працівників телебачення, радіо і зв'язку. Аматорів усіх жанрів самодіяльного мистецтва нагороджували призами. «Голос України» віддав перевагу симпатичним і талановитим дітям працівників Феодосійського вузлу за яв'яку Ігорю Золоту і Оленці Ковтунюк за виконання бального танцю. Наш прыз — кавоварка.

(Зачислення на 2-й стор.).

Сьогодні — День працівників радіо, телебачення і зв'язку

Про те, як вони щосекунди, щомілі секундо в забезпечують спілкування людей між собою, читайте у матеріалах на 2—3-й сторінках.

Передплата-2001

Спробуй і виграй

Продовжуємо публікувати перелік призів, які надають друзі-спонсори «Голосу України» для розіграшу серед наших передплатників. Так, приміром, волинiani пропонують:

- Головне регіональне управління КБ «Принабанк» (директор Микола Романюк) — холодилик «Норд»;
- ТОВ «Сталькер» (директор Сергій Бортник) — персональний комп'ютер;
- БАТ «Лущка зустріла фабрика» (голова правління Володимир Матвійчук) — п'ять пар взуття;
- Гончарна майстерня Валерія Ленартовича — один кавовий сервіз з чорної димленної лощеної кераміки;
- ВАТ «Рожищенський сиробирний завод» (голова правління Василь Музичук) — два продуктів набори вартістю 60 гривень кожний.

Я вам пишу...

Ні, це — не «заморозки»

Кажуть, що гроші народу України «заморожено». Слово не відповідає дійсності: кошти конфісковано без суду і слідства. Так само і з вкладнями, які було заповідано родини. Коли 1980 року мот річні записки в автокатастрофі, я продав будинок, а гроші поклав на терміновий вклад, заповівши його онуці. Скоро бже рік, як я суджуся, щоб вона все-таки отримала ці гроші. Отже, справедливий ви наші, знаймете речі своїми іменами. А про компенсації об'єднанні вкладникам (80-рчним по 48 грн., а для спадкоємців на той світ — аж по 150 грн.) соромно сміятися. І гірко.

Микола МАРЧЕНКО,
власник Великої Вітчизняної війни.

Новозавськ
Донецької області.

■ За офіційними даними, на початку року нас було 49,1 мільйонів.

■ Обсяг інвестицій в Україну за дев'ять місяців зріс на 18,4 відсотка.

■ Уряд надав 80 мільйонів гривень на підтримку вугільної галузі.

■ У лютому уряд скоротив кількість службових автомобілів мінфінства і відмовив на 489 одиниць, проти відтоді збільшив їх на 620.

Втрачені заощадження вважаються... не втраченими

P.O.S.

Обирали у Васильківці — голодують у Києві

Вечірнє засідання
14 листопада

Якщо заслуговували інформації уряду на ранковому і денному засіданнях відбувалося під складанням підписників з числа працівників охорони здоров'я й освіти. Це вечірнє засідання під знаком голодує двох народних депутатів — Євгена Жовтяка і Віталія Шевченка. Народні обранці, які вони стверджують, у такій ситуації висловлюють протест проти зловживань органами влади розриву ситуації, що склалася під час виборів міського голови Васильківської Київської області та міста знову. Зрозуміло, що з кількох розглянутих на засіданні питань чи не найгострішим виявилось обговорення проекту постанови про утворення тимчасової спеціальної комісії комітету ВР для вивчення соціально-політичної ситуації, що склалася у Васильківці з часу проведення в травні 2000 року позачергових виборів міського голови та забезпечення конституційних прав громадян місцевими органами державної влади. Автор проекту постанови Євген Жовтяк з парламентської

трибуни навія конкретні факти, котрі, на його думку, свідчать про грубі порушення виборчого законодавства і прав людини у Васильківці та позитивні висновки з неконформного протесту одного з тамтешніх алергів УНР Л. Ковальчука тощо. Пикантність ситуації полягала у тому, що депутат та його однодумці адресували змушувачі козлів по парламенту Тетян Засулу та її чоловікові, главі Київської облдержадміністрації.

У ході обговорення документа депутати розпочалися. Народні депутати Анатолій Матвієнко («Соборність»), Михайло Ратунський (УНР) та деякі інші підтримали позицію автора проекту постанови. І навішники, Ліялія Григорівна (НР), а також депутати з Донецької та Дніпропетровської Райса Богатирова та Лариса Трофименко стали на захист колег Засулу. Ліялія Григорівна закінчила абстрагуватися від конкретної ситуації у Васильківці, мовляв, це питання виконавчої і судової влади, а натомість пропонує влади прискорити прийняття закону про суверенітет і судову реформу загалом.

Парламентарії чекали на реакцію профільного парламентського комітету. Виступаючи від його імені, депутат від Київщини Роман Босмертний, натомість, що слід визначитися, яку саме депутатську комісію створити для вивчення ситуації у Васильківці — тимчасову, спеціальну чи спеціальну. Питання прийняли, але для створення однієї необхідно набрати п'яторотні голосів депутатів, а для другої — 226.

Незважаючи на те, що рішенням голосуючого засідання було проголошено на 15 хвилин більшість бажаних народних депутатів виступити не вважалося. До речі, сама Тетяна Засула від слова утрималася. Остаточного з приводу цього питання парламент визначився в день голосування у четвер.

На вечірньому засіданні парламентарії розглянули і законопроекти про внесення змін до деяких з конституційних актів щодо діяльності Антимонопольного комітету та оподаткування і фінансування дорожнього господарства.

Анатолій БЕНЬ.

На пенсію — в 65.
Якщо доживемо

(Продовж. на 1-й стор.)

Проектом передбачається поступове підвищення протягом 10 років (до 2011-го) пенсійного віку до 65 років для чоловіків і 60 років для жінок. Розміри страхових внесків до пенсійного і накопичувального фондів має визначити ВР. Воно становитимуть від 2 до 7 відсотків.

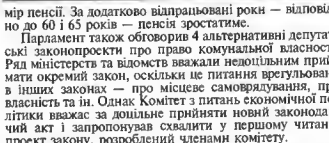
Однак у народних депутатів виникло безліч зауважень і запитань. Зокрема, щодо доцільності підвищення пенсійного віку. За словами голови Комітету ВР з питань соціальної політики і праці Валентини Говусовської, це ускладнить ситуацію на ринку праці, призведе до зростання безробіття серед молоді. Зрештою, через загальний низький рівень життя в Україні багато людей просто не доживуть до пенсії. Тому комітет наполягає зберегти нинішній вік виходу на пенсію — 55 років для жінок і 60 — для чоловіків. Запропонований урядом порядок нараховування пенсій, наголосила В. Говусовська, у найближчі 10-15 років істотно не змінить нинішній порядок обчислення пенсій та їх розмір. Комітет із соціальної політики запропонував після прийняття законопроекту в першому читанні створити погоджувальну робочу групу. Комітет у справах пенсійників виступив за цілість узгодити напіврозривний цей законопроект.

Під час підготовки законопроекту про пенсійне страхування до повторного першого читання уряд врахував близько 100 депутатських зауважень. Зокрема, наголосили на тому, що пенсії не будуть виплачуватися у віці 55 і 60 років, але тоді працівник отримуватиме неповний роз-

мір пенсії. За додаткову відпрацьовану роки — відповів йому «сьогодні на сьогодні».

Парламент також обговорив 4 альтернативні депутатські законопроекти про право комунальної власності. Ряд міністерств та відомств вважали нецільовим приймати окремі закони, оскільки це питання врегульовано в інших законах — про місцеве самоврядування, про власність та ін. Народний Комітет з питань економічної політики вважав за доцільне прийняти новий законодавчий акт і запропонував схвалити у першому читанні проект закону, розроблений членами комітету.

Оліана ШЕВЧУК.

Ранкове і денне засідання
15 листопада

Оліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

«Ваш офіс у XXI столітті» — назва експозиції, розгорнутої у приміщенні Верховної Ради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Повернення
на іракський ринок

Останнім часом позбавляють підозни України з Іраком. Це стирчено економічними інтересами нашої країни.

Адже раніше Україна тісно співпрацювала з Іраком, допомагала розвинути значимий та активний сектор економіки та нафтогазовидобувної галузі промисловості. Поглиблений розвиток співробітництва на сучасному рівні, безперечно, сприятиме перша за роки незалежності нашої держави участь українських підприємств у 33-й Міжнародній виставці-агосау-агосау в Багдаді. Коментуючи цю подію, один з керівників української делегації, член депутатської групи «Трудова Україна» Олександр ІПІАК зазначив:

— Україну на виставці представляли підприємства. Продукція кожного з них викликала зацікавлення іракців, про що свідчать укладені угоди. Починаючи співробітництво з такою країною, як Ірак, необхідно пам'ятати про її специфіку. Маю на увазі цілковиту централізованість і під час прийняття рішень величезний характер. Під час розвитку економічних відносин. На рівні фірм чи підприємств там просто не працюють. І саме daarom українські фірми не можуть забезпечити спільну діяльність, великою сприятиме укладенню потрібних нашої країні угод, становленню таких економічних відносин, які зміцнюватимуть економіку України.

Примітно, що пропозиції українських підприємств знайшли попит у цій країні та що наші стосунки формуються на основі взаємної вигоди. Порівняючи це з Європою, де для нас, як правило, несприятливі умови і немає довгострокових перспектив, Ірак як економічний партнер значно вигідніший.

Сьогодні День працівників радіо, телебачення та зв'язу

Вам телефон?
Можна «сьогодні на сьогодні»!

Якість телефонного зв'язу в Броварях і в усьому Броварському районі на належному рівні. Його зміг забезпечити місцеві зв'язківці. Про їм зловити та проблеми, задуми на майбутнє нашої поштових поштою кореспондентів Миколи Гоменюку розповів начальник Броварського центру електронного зв'язу Віталія Антоновича Гаври. Ось що він сказав:

Станцію французького виробництва встановлено у Великій Димерці та ще в одному населеному пункті Броварського району — Калиті. Їх кілька населених пунктів, де вже найближчим часом буде запроваджено зв'язок такої якості, яка дасть змогу під'єднати до Інтернету.

Ми постійно розуміємо та реконструюємо телефонні станції, лінійне господарство. Часто-густо робимо все це в борі, бо зрозуміло, що не маємо повної захищеності ліній та виробничих без зв'язу. Звичайно, працювати в наших економічних умовах важко, але істотно допомогу та підтримку нам надають Броварська районна держадміністрація, її голова Л. Вайсфельд, міський голова Броварів І. Петренко, керівник Київської обласної дирекції БАТ «Укртелеком» В. Коробко.

Наша колективна сваворобити виробничим поглином, де відпрацьовувалися взаємостосунки з таким грандом у галузі виробництва засобів зв'язу, як французька фірма «Селестек».

Проєкт розширення телефонної мережі у місті не припиняється на день. Ще не так давно наші майбутні клієнти робили стояли у черзі, а тепер ми прагнемо за країною світовим зразком — можемо навіть запропонувати клієнту телефоніза-

цію помешкання, виробництва, офісу за принципом «сьогодні на сьогодні».

Ми не лише утримуємо в належному технічному стані, а й розвиваємо систему провідного мовлення, телеграфу.

З усіма поставленими завданнями добре справляються наші зв'язківці. Практично кожний з 250 працівників — фахівець високого класу. Називаючи кілька прізвищ — В. Поліщук, В. Парубенко, В. Коваленко, А. Сорока, М. Шкочер, Т. Летенко, В. Анонін, значну опору, що кожен співробітник ЦЕС № 1 заслужує найвищими сль вшчності та похвалою.

На фото: начальник Центру електронного зв'язу №1 В. Гаври.

Фото Валентина ДЕМЧЕНКА.

Кримська пошта
для людей з любов'ю

(Продовж. на 1-й стор.)

Керівник Кримської дирекції «Укрпошти» Олександр Соснін дає чіткі вказівки на належний рівень. Практично кожний з 250 працівників — фахівець високого класу. Називаючи кілька прізвищ — В. Поліщук, В. Парубенко, В. Коваленко, А. Сорока, М. Шкочер, Т. Летенко, В. Анонін, значну опору, що кожен співробітник ЦЕС № 1 заслужує найвищими сль вшчності та похвалою.

Наші друзі — поштарі зауважили: в Криму до «Голосу України» прислухаються щодня уважніше.

Віктор ХОМЕНКО.

Віч-на-віч

Сутенерка

Він не нудуєтесь? — тихо запитали на виході мистро «Ліберка».

Висіда! Я їм добре відганує! Жінки підказували, що з любовними вітками вона розпочалася вже кілька десятків років тому.

— Чи, буба, не їм збирається розважатися? — поспішили, не зважаючи на холод.

— Таке скажете, що це моя дочка з подружками. Ваш — стіл, наш — десерт.

Зрештою, так і зав'язалося наше коротке знайомство з тіткою Вірою, як вона відкривалася. Пройти повз неї, знімаєш, не дозволила режисерська гордість. Ото, не збиваючи з ритму ходу, я прямувала до входу в тризрівковий готель «Турніст», а вона, мабуть, подумки радла, що «закарділа залотного клієнта».

У гарній готелю я замовив каву для себе і чарочку коньяку для неї.

— Викалаєте, де і як відбудетеся вечірка? — Це поруч. Звісно, а де хвиляти на таксі. Двокомнатна квартира: ванна, телевизор і магнітофон. Розвали на ваш смак — задоволення задоволені. У Стелюхи, це дочка, саме сьогодні іменнини, а чоловічого товариства, як це часто буває, бракує. До того ж молоді хлопці Стелюха не задовольняються — гадзиди, гадзиди, б'якувати, намагаються губити б'яки. А вона з подружками, та й я, проти галасу.

Мені подобалася її мова. Правильна якась дуже, асиметрична темі нашої розмови. І вона нагадувала, хоч убої мені, чимось утихало.

Можливо, тому, що я добре знав, що в легкій родині країни вчителів не не сплатили всі борги із зарплатної плати. Чи тому, що говорив про Стелюху і її виняткові здібності. Але ж лише рік тому призначувалася за офіційно-статистичною, менше половини випускників середніх та вищих навчальних закладів. Кому мріялося, але не сулюєлося стати перукарем або слюсарем з ремонту автомобілів, закріплюючи на них «комплі» катерного наболю (а саме ці професії серця молоді напозолулярні), цілком можливо, заради доволитися пропонувати пікантні послуги десь на Боршівській трасі або перед готелем.

— Ви не думайте тільки, що всесвітче в якусь халепу, — заспокоювала Віра. — Стелюха — дуже серйозна, тривалила ця працювала масажисткою в одній інформі, — і далі агітувала жінку.

— Чи платили? — обірава її на післюві.

— 70 гривень за годину. Ну і, звісно, щось купити на їсти для іменнини. За баханням можете запитини на ніч.

Я дуже розчарував тітку Віру, але за коньяком вона покинула.

Дорого додому знову згадав про неї. Можливо, вона такі «спокунети» свого клієнта. Можливо, замість любовних утіх він наразився на банітський «топ» або брутальний шантаж, або з ним розрухуються венеційні «бартерери» хана. І нім киття запам'ятає неввіне питання: «Він не нудуєтесь?»

Сергія ВЛАД.

Фотофакт

Міський голова Олександр Омельченко вітає срібного призера Олімпіади зі стрільби з лука Олена Садвичу із блиским виступом у Сідней.

Знімок зроблено в колонному залі міськдержадміністрації під час вшанування учасників XXVII літніх Олімпійських та XI Паралімпійських ігор

Слідів інопланетян не знайшли. Земляни усе ще шукають?

Наша тривога

Сьогодні мімає два місяці з дня зникнення Георгія Гонгадзе

Його шукають. Принаймні нас запевняють у цьому. Паралельно триває ще один пошук — негнтий інформації про самого Гонгадзе. Нео хочуть прикрити «проломи» особливо оригінальних версій. Узагалі версії — офіційні і неофіційні — так званих гарячих току зникнення Гонгадзе не по-янюють «інопланетними вітками» — адже такий «оперативний» простір для сліда!

Фаху набувають... біженці

Реалії

На базі олеского професійно-технічного училища № 35 почали діяти курси фахової підготовки біженців із різних районів області ще й без «бітвин», без каналів радіомовлення 2 і 3.

Відтоді ситуація погіршилася. Полтавці, схоже, «замовляли» — й вона осидляла й «отуду».

Полтавський обласний радіотелевізійний передавальний центр (РТПЦ) «оборуду» разом із РТПЦ Висуну Греблю» списку боржників з 30 аналогічних підприємств України. Полтавці перелестали, й сусіди — в десятці «проніж».

Не розумію логіки енергетиків: ми найбільше всіх проплатили і найбільше покарані, — каже директор Полтавського обласного РТПЦ Василь Греблю. Чи не відвели ми базисну роль підслідного регіону? З другого боку, РТПЦ зобов'язує облігеного 278 тис. грн, і ми національний теле- і радіомовний винні 4,8 млн. грн.

Загалом фінансова криза в системі концерну радіомовлення, радіоволяку та телебачення (РТГ) якому підпорядковані й обласні РТПЦ, настала після припинення його до Держтелерадіо п'яти років тому. Як миттєво й міжно діли на картючку: бюджет — справа тон-

Його не знайшли. Принаймні нас запевняють у цьому. Хоча паралельно журналістськими колами гуляють негнті чутки, що мають не «осмічення», а буленне зме похолодання. За два місяці ми так і не дочекалися чіткої відповіді на тітте запитання: чи стався з вашою краіною? Нагаду, втомившись від аналогічної «настрійності» громадськості, ективні правозахисні поступово втратили інтерес до діл Микайла Бойчишини. Тодішні «безсердешні» пошукі завершилися «відсутністю будь-яких слідів виконавців злочину». Ніхтінші... Не хочеться провадити аналогії.

Людіана КОХАНЕЦЬ.

з яких одержали офіційний статус біженців. Ім налястєсь босидати «коридорна» психологічна та медична допомога, діти пішли до школи. А тепер бажачі можуть набути професії. Уже через кілька місяців ім налястєсь документи міжнародного зразка.

Олеса.

Георгія ВОРОТНОК.

У номер

Кіровоград

Протаргоння філармонію рятували двічі

Кіровоградський пожежники врятували від вогню пам'ятник архітектури минулого століття — обласну державну філармонію.

Щикаво, що на день, коли стався надзвичайний подія, були заплановані навчання для відпрацювання спільних дій підрозділів Міністерства із надзвичайних ситуацій та Міністерства внутрішніх справ.

Тож коли пролунав сигнал тривоги, пожежники були переконані, що нічого серйозного не сталося.

Але вогонь виявився справжнім. Незважаючи на надзвичайний подія, заплановані навчання відбулися точно за графіком. І справляючи пожежне вогнеборство вперлися на п'ять хвилин швидше, ніж із початковою...

Спорт

Тернопільці — треті!

У бельгійському місті Шарлеруа відбувся чемпіонат Європи з футболу серед спортсменів-інвалідів. Україну там представляла команда з Тернополя, до складу якої увійшли: Андрій Кошаровський, Роман Гураш, Лев Катурський, Іван Тохват, Володимир Назарик. Окрім тернопільців, ще й херсонське Олександр Володченко. Тренер — Ярослав Бойко.

Українці посіли третє місце й отримали за це Кубок департаменту спорту Бельгії та вчесьний диплом на металі. Усім гравцям команди надано звання майстрів спорту.

А перемогою а чемпіонати команда Бельгії. Другими фінішували чехи, четвертими — австрійці, п'ятими — французи.

***

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 16-й тур. «Шахтар-2» — «Спартак», 3:0. Шмари, 58, з пенальті, Адамс, 64, Вайсас, 79, СК «Миколаїв» — ФК «Львів», 2:0. Павлюченко, 9, Дерина, 54, 17-й тур. «Металург» — «Динамо-2», 0:0. Після першого кола: «Динамо-2» — 39 очок, «Голіграфтехніка» — 35, ЦСКА-2 — 31, СК «Миколаїв», «Прикарпаття» — по 30, ФК «Львів» — 28, «Закарпаття» — 27, «Чорноморець» — 26, «Металург» — 23, «Зірка» — 22, «Дніпро-2» — 21, «Борисфен», ФК «Черкаси» — по 20, «Шахтар-2» — 19, «Волиня» — 18, «Спартак» — 16, ФК «Вінниця» — 15, «Буковина» — 8.

Сьогодні — Всесвітній день боротьби з палінням

Кращий спосіб кинути палити — не починати

Щоріку згубна пристрасть забирає життя 100 тисяч наших співграждан. Страшно. Але занадто сильна за страх, і тому скільки б запитую куривні не казали: «Ким себе трапичи — навряд чи він посяде».

Хлопчак, що зичеся пошукують питаркою, сидіти на майдані Незалежності, немає діла до дорослих тють і діла, які, не зважаючи швидколість, кидають на їхн осудливі погляди. Вочевіль, ні шкети відчувають себе дорослішими й досвідченими за їхніх ровесників, які в цей час схиляю протирати штани за партою. А вони чотка-тусто не вміють наліти читати, проше добре знають, де і як можна дістати гроші на питарки...

Фото Юрія ВЕНГЕРЦЯ.

Напишіть мамі листа

У рамках міжнародного конкурсу, організованого Всесвітнім поштовим союзом, «Укрпошта» оголосила Молодіжний огляд творів епістолярного жанру. Діагностику творчості відслідкував «Написаний лист». Адже тут місцями Дирекція поштового зв'язку різноманітні акції квалітує поштом. Можна пригадати конкурс краєкрай дитячий лист у третє тисячоліття або заклики до молоді обдуровувати письмовими пританями учасників війни і пенсіонерів «братерськими» хатами. І нім киття запам'ятає неввіне питання: «Він не нудуєтесь?»

Та найзворушливіший були акції, пов'язані з відображенням добрих традицій листування з рідними та близькими. «Діпнрополіт» не позорилі провела конкурс «Вір серця до серця». Переможцями стали ті, хто гласав найбільше знайомих та друзів і написав їм листи та обов'язково написав матері. За зякшенням документи тієї літніх людей. Нині це починання в регіоні закріплює новим спілкуванням з претерпіями і оспіваними, дівля якою «Не до самолюбстві шину».

Він не комп'ютер, ні навіть телефонний дзвінок не замінять вашим листом і бачимим теплом. Листові від вас заучав директор «Діпнрополіт» Тарісія Заменко. Пам'ятайте, що, сідаючи уперед перед телевизором. Краше написати мамі листа.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Діпнропетровська область.

Ми часеано відповіді: що стається з Гонгадзе?

суспільство

«Шедевр» по факсу не спрацював

У розпал трудового ранку до приміщення сервісного центру луганської дирекції «Укртелекому» увійшов неспокійний чоловік.

— Сирій такий! — згадували потім мимовільні свідки. — Висипав із кишені дрібні гроші і попросив про цілком безневинну послугу — відправити факс. Усього одну сторінку...

Що зв'язки з спокійним серцем і зробили, навіть не зазираючи до тексту повідомлення, котре, як потім з'ясується, переведе у зовсім новий етап «луганську корупційну справу». Чи не йому так багато уваги приділяли деякі київські газети протягом останніх півтора року, які кричали зі своїх сторінок: у краї владі належить «комерційному губернатору»? Він, мовляв, зі своїми прісними захопів усе і уся, що приносить хоч якийсь дохід, а народні маси просто-таки стогнуть у нестерпному ярмі сваволі. Далі — заявлений часом і частим уживанням набір «фактів», що силкується підтвердити висунуту тезу.

Іх і перелічувати — сенсу немає, бо розтиражовані у величезній кількості і слугують темою найрізноманітніших пересудів. На різному рівні — аж до Верховної Ради включно, де Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю під головуванням народного депутата Ю. Кармазіна теж визнає за необхідне виступити з «вікривальним» рішенням.

Утім, про це трохи пізніше, а поки що я повернуся до згадуваного документа, що його о 9.50 було прийнято у приймальні ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» і подано на стіл голови правління Олександра Кисельова. Він був гідний якнайвищої оцінки, бо був виконаний начебто на бланку Генеральної прокуратури України і провішав (орфографію і стилістику збережено):

Микола ПЕСОЦЬКИЙ

будь-які звернення з цього приводу ані з боку Верховної Ради України, ані з боку Державної податкової адміністрації не надходили та не розглядалися, відповідь за № 0618/14-490 від 01.11.2000 не надходила.

Мій підпис перенесений на вказаний документ, вірогідно, з використанням відповідних технічних засобів. Відомості, що містяться у аказаному «документі», повністю не відповідають дійсності.

За таких обставин «відповідь», що надійшла до ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» містить явні ознаки підробки, а у діях осіб, які підробили та використали офіційний документ вбачаються ознаки злочину, передбаченого ст. 194 або ст. 172 КК України.

З урахуванням викладеного, прошу за вказаними фактами негайно організувати перевірку у порядку ст. 97 КПК України, за результатами якої вирішити питання про порушення кримінальної справи, а саме: заходів щодо встановлення осіб, які підробили офіційний документ та притягнення їх до передбаченого законом відповідності (курсив наш. — Ред.)

Про результати перевірки та вжиті заходи інформувати Генеральну прокуратуру України до 14.11.2000.

Заступник Генерального прокурора України
Державний радник юстиції 2 класу
С. М. ВИНУКОВ

Отже, небагато часу знадобилося, щоб установити: світом гуляє фальшивка. Ще менше його потрібно, щоб зрозуміти: її мета — зайняти раз популативні нерви і створити ще один «інформаційний привід» для того, щоб знову спробувати публічно перетрусити всі ті самі застарілі факти, що їх неодноразово використовували досі, й заголосити «про факти корупції та злочинної діяльності». База для «вникритів» створювалася досить ретельно, що засвідчує серйозність намірів тих, хто надував випробувати луганську владу на мішину і тими самими методами, що й згадуваний вище документ. Вельми схоже, що «утки» розлітаються з одного гнізда?

Підтвердження тому? Нешоодно багато галузі зчинили масові звернення на адресу Президента Леоніда Кучми, Голови Верховної Ради Івана Плюща і Прем'єр-міністра Віктора Ющенка, суть яких знову-таки зводилася ось до чого: жити в Луганській області практично неможливо через економічну кризу і факти корупції.

Наприкінці жовтня на Луганщині обласною державною адміністрацією та обласною радою було створено навіть спеціальну комісію, що вивчила не тільки наведені у зверненні факти, а й рішення Комітету Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю. Крім мене, до цієї увійшли відомі в регіоні люди, принципи яких не піддалися сумніву, а незаангажованість не потребує доказів.

Чого ж дійшли дев'ять членів комісії, які підписали за підсумками її роботи офіційний висновок? Цитую з деякими скороченнями:

«З матеріалами перевірки повідомляємо таке:
1. Згідно з повідомленням від 5 вересня 2000 року, виданому п. Яковським С. І., йому, спільно з народним депутатом України Коломойцевим В. Е. та консультантом народного депутата України Дайнеки Л. І. Котлованим В. П. доручується провести перевірку дотримання законодавства про боротьбу з організованою злочинністю і корупцією у Луганській області. Консультант народного депутата України Л. І. Дайнеки В. П. Котлован участь в роботі комісії не брав і нічого не знав про його роботу.

До роботи комісії не залучалися фахівці Генеральної прокуратури, відповідних підрозділів Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ.

Пан Яковський С. І. перебував у Луганській області всього 2 дні.

2. Народними депутатами від Луганської області, крім народного депутата Коломойцева В. Е., питання про притягнення голови обласної державної адміністрації О. С. Єфремова до встановленої законом відповідальності за вчинення конкретних корупційних дій і зловживань посадовим становищем ні по іншим будь-яким причинам не ставилось і не ставиться.

Голова облдержадміністрації користується заслуженим авторитетом серед усіх верст населення регіону.

3. Вибірковий аналіз підписів на підтримку надрукованого у газеті «Голос України» звернення ветеранів — Героїв Радянського Союзу — мешканців Луганської області до Президента України, Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України з вимогою збільшити обсяг від корупціонерів свідчать про фальсифікацію підписів...

6. Стосовно «сприяння» О. Єфремова діяльності в області ЗАТ «Фонд» та інших, утворених комерційним структурам (ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», комерційному банку «Укркомунбанк»).

Згідно з наданою довідкою від 21 жовтня 2000 року за № 2048 ЗАТ «Фонд» здійснював поставки природного газу частині підприємств області за договором комісії від особи і за дорученням ТЕК «Ітера Україна», територіального оптового постачальника природного газу для промислових підприємств області, визначеного постановою Кабінету Міністрів України № 1033 від 22 грудня 1995 року «Про порядок забезпечення природним газом народного господарства і населення у 1996 році» та Наказу «Держгазпрому» № 169 від 28.12.95 року. Обсяги поставок становили 9,1 відсотка їх загального обсягу по області.

У 1997 році оптова ціна на природний газ для промислових споживачів встановлювалася оптовим імпортером ТЕК «Ітера», відповідно до наказу Мінекономіки № 186 від 20.12.1995 р., у розмірі 82 долари США за одну тисячу кубічних метрів.

Після відміни дії постанови Кабінету Міністрів України від 22.12.1995 р. № 1033 оптовим імпортером згідно з контрактом з МЕС «Ітера» від 26.12.97 р. № 03-314 стало ЗАТ «Луганський енергетичний альянс».

З 1998 року ЗАТ «Фонд» здійснював поставки в область газу в обсязі 4,7 відсотка від загальнообласного обсягу у 1999 році — 3,9 відсотка, у 2000 році — 3,8 відсотка.

Ціни на природний газ регламентувались у 1998 році наказами Мінекономіки від 27.10.1997 року № 119 та від 31.10.1997 року № 121. Зокрема на газ, який закуплявся оптовими імпортерами у російських постачальників, визначена ціна у розмірі 80 доларів США без врахування витрат на транспортування та зберігання. Вартість транспортування магістральними і місцевими мережами складала 8,7 доларів США за 1000 куб. м газу.

Договори і не регламентовані Урядом ціни застосовуються згідно з постановами Кабінету Міністрів України: від 15.01.99 р. № 178 «Про порядок забезпечення природним

газом народного господарства та населення у 1999 році» та від 28.11.1999 р. № 2184 «Про порядок забезпечення газу населення національної економіки та населення газом у 2000 році» лише з 1999 року.

Для промислових споживачів в області вонь становила у першому кварталі 1999 року — 75 — 80 доларів США в залежності від форм і методів поставок і розрахунків.

Для порівняння, ціни НАК «Нафтогаз» визначені згідно з наказом № 24 від 26.01.2000 на рівні 184 — 531 грн. (34,2 — 98,3 у. о.), а з травня 2000 року, згідно з наказом, від 24.02.00 № 142 — 175 — 331,5 грн. з ПДВ без урахування вартості транспортування, що в розрахунок на у. о. складає 31,8 — 60,3 долара США на умовах стовідсоткової попередньої оплати.

При цьому ЗАТ «Фонд» не здійснювало постачання газу для бюджетних організацій та підприємств комунальної власності.

7. Питання «засновництва» О. Є. Єфремова в ЗАТ «Фонд» чи КБ «Укркомунбанк» неодноразово перевірялись уповноваженими центральними органами виконавчої влади.

З цього боку зауваження чи пропозиції стосовно питань, які постійно порушуються окремими народними депутатами, до облдержадміністрації не надходили.

8. Стосовно «сприяння» О. Єфремова незаконній підприємницькій діяльності КБ «Укркомунбанк» та тим, що він «...домігся у травні 1998 року прийняття обласною Радою рішення про входження Ради в склад засновників зазначеного банку...».

Згідно із стенограмами, наданими обласною радою, із засідання другої і третьої сесії Луганської обласної ради двадцять третього скликання від 15 травня 1998 року та від 4 вересня 1998 року депутат обласної ради О. Єфремов участі в обговоренні питань порядку денного «Про входження обласної Ради до складу засновників «Укркомунбанка» та «Про відчуження майна спільної власності територіальних громад, що знаходяться в управлінні обласної Ради» не брав.

Рішення з зазначених питань ухвалені депутатами обласної Ради одностайно.

10. Стосовно тези «всупереч визначеному Урядом порядку («Укркомунбанк»)»... проводить касове обслуговування бюджету.

При неодноразових перевірках на запити окремих народних депутатів порушень діючого законодавства щодо уповноваження АБ «Укркомунбанк» з касового обслуговування обласного бюджету не встановлено. Питання вирішене у повній відповідальності і з постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 1998 року № 68 «Про вдосконалення касового виконання Державного бюджету України».

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 17 серпня 1998 року № 809 «Щодо порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів, введення бюджетних рахунків клієнтів та рахунка місцевих позабюджетних коштів у 1998 році», визначено перелік банківських установ, на які покладено касове обслуговування коштів місцевих бюджетів, введення бюджетних рахунків клієнтів та рахунків місцевих позабюджетних коштів, серед яких є комерційний банк «Укркомунбанк» та його відділення у містах і районах області.

Враховуючи викладене з 1 вересня 1998 року касове обслуговування виконання обласного бюджету здійснює КБ «Укркомунбанк», інші АБ «Укркомунбанк».

За користування тимчасово впливими коштами обласного бюджету АБ «Укркомунбанк» сплачує 50 відсотків від ставки рефінансування Національного банку України та забезпечує безкоштовне обслуговування обласного бюджету та установ, що фінансуються за рахунок його коштів.

11. Стосовно тези про «монополізацію» постачання газу ЗАТ «Фонд», ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», ДП «Алмар».

Згідно з інформацією, наданою Луганським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України від 20.10.2000 року за № 01-19,4/833, що відповідно повноважень Антимонопольного комітету України, визначено ст. 8 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та згідно з методикою визначення монопольного становища підприємств на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України № 1-р від 10.03.94 та зареєстрованої у Міністерстві юстиції, на ринках Луганської області (станом на 01.08.99) за результатами дослідження ринку оптового постачання природного газу промисловим підприємствам у 1997-1998 роках у зв'язку з групуванням регіонів України для забезпечення їх природним газом (наказ Держкомітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України № 1 від 04.01.97)

Голови
Верховної Ради України
І. ПЛЮЩУ

Від
міських
державних адміністрацій

Шановний Іване Степановичу!
Ми, керівники міст і районів Луганської області, вважаємо неприпустимим поширення матеріалів, що компрометують діяльність державних керівників високого рангу без ватомих на те підстав. Тим більше неприпустимо, коли такого роду інформація поширюється під грифом Верховної Ради України. На превеликий жаль, сьогодні ми маємо такий прецедент стосовно керівників Луганської області, проти якого таким чином через засоби масової інформації ведеться неприкриті шкатування.

Упевнені, що подібні дії ведуться «одинаками», для яких наведення порядку в області, над чим і працює обласна влада, означає втрату власного не зовсім захищеного ресурсу.

В. Попов, в. о. міського голови Антрацита; В. Мортунюк, міський голова Ровеньків; В. Білоус, в. о. міського голови Краснодона; В. Шут, міський голова Лисичанська; В. Молодожоннова, міський голова Первомайська; В. Положенцев, міський голова Рубіжного; А. Шмалко, міський голова Северодонецька; В. Скоблів, міський голова Стахара; В. Самойлов, голова Біловодської райдержадміністрації; О. Кравцов, голова Краснодонської райдержадміністрації; С. Годяк, голова Лугутинської райдержадміністрації; Ю. Кошута, голова Міловської райдержадміністрації; В. Бакун, голова Новоковської райдержадміністрації; М. Охрименко, голова Попельнянської райдержадміністрації; С. Гура, голова Слобожанської райдержадміністрації; В. Пехин, голова Старобільської райдержадміністрації; М. Пилавов, в. о. голови Кам'янобродської райдержадміністрації.

Шановний Вікторе Йосиповичу!
Генеральною прокуратурою України розглянуто Ваше звернення, яке надійшло разом зі зверненням Державної податкової адміністрації України, щодо негайного притягнення до кримінальної відповідальності голови правління — ЗАТ «Луганський енергетичний альянс», Кисельова А. В. і його прибічників, підбосників у цих діях, щодо зловживання посадовим становищем і корупцією голови Луганської облдержадміністрації Єфремова А. С.

Повідомляю, що слідчими органами обласної прокуратури м. Луганськ порушено та розслідується ряд кримінальних справ стосовно посадових осіб, як ЗАТ «ЛЕА» — Кисельова А. В. так і голови облдержадміністрації Єфремова А. С. Ці посадові особи на сьогоднішню днину знаходяться під особистим контролем. Відносно Кисельова А. В. уживаються заходи згідно ст. 86 і КПК України і стосовно його відбудеться притягнення його щодо підписання про не виїзд з країни.

Враховуючи численні заперечення як з вшості, так і з ДПА України та інших управлінь виконавчої влади України, керуючись ст. 23-25 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», ст. 95, 97 КПК України, прошу забезпечити об'єктивну перевірку щодо розкриття державного майна Кисельовим А. В. та його прибічниками. Перевірку провести з засобом державного контролю — ревізійної служби при Міністерстві фінансів України, повністю і досконало здійснити перевірку питань фінансово-господарської діяльності ЗАТ «ЛЕА», «Фонд», «Алмар», та усі інші її підрозділи фірми. Про що Вам буде негайно повідомлено в недовгу годину.

З повагою,
заступник Генерального прокурора України,
державний радник юстиції 2 класу
С. М. ВИНУКОВ

— Організатори акції, судячи з усього, думали, що я злякаюся, а то, бач, і запанікую! — вже потім у розмові зі мною розмірковував Олександр Володимирович Кисельов. — Кинуся, приміром, у машину і вб'ю до кордону? Благо, до нього недалеко! І, напевно, з лантухом грошей, «вкрадених» у трудового народу? Вони чекають цього вже два роки, все фабрикують різного роду «чорнуху», підкидні листи, звернення «трудящих»... Не дочекаються. А щодо лантуха... — всі прибутки підприємства вкладаю у відкриття реального виробництва у нашому краї, і вільних капіталів не тримаємо...

Першим наміром господаря кабінету було бажання негайно цей «документ» викинути в кошик для сміття і одразу забути про його суть — що з того, що комуся вздумалося верзти всьляку нісенітницю? Повсякденних справ — і так по саму зав'язку. Але потім — передумав, виходячи з простої логіки: оскільки в тексті згадано не лише його прізвище, значить, варто ознайомити з ним і губернатора.

Олександр Єфремов, одержавши «шедевр», одразу оцінив небездоганність виконання (деякі бюрократичні секрети залишилися таємницею для тих, хто сприяв його появі на світ!), все-таки, не зволюаючи, офіційно звернувся до людини, чий підпис стоїть наприкінці сторінки.

— У вас є претензії, Сергію Маркіяновичу?

— Жодних... — здивувався у Києві державний радник юстиції другого класу і заступник Генерального прокурора.

— А в чому річ?

За кілька годин надійшов офіційний документ (орфографію і стилістику також збережено):

Прокурору Луганської області державному
раднику юстиції 2 класу СОЛОДКОМУ В. І.
Голові Луганської обласної державної адміністрації
ЄФРЕМОВУ О. С. (для відомо)

03.11.2000 до ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» по факсимільному зв'язку надійшла нібито копія відповіді Генеральної прокуратури України за моїм підписом з приводу звернення Верховної Ради України та Державної податкової адміністрації України про притягнення до кримінальної відповідальності голови правління ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» Кисельова А. В. та голови Луганської обласної державної адміністрації Єфремова О. С.

Встановлено, що до Генеральної прокуратури України

ЦЮВОВ

до включено тільки закриті акціонерне товариство «Луганський енергетичний альянс», як регіональний ділер АТ «Луганська енергетика» у Луганській області.

На підставі того, що після скасування групування регіонів України для забезпечення природним газом промислових підприємств, територіальні межі ринку оптового постачання природним газом промислових підприємств розглядаються загальнодержавні. Розпорядженням голови Луганського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 27.07.2000 року № 08-18.1/32 ЗАТ «Луганський енергетичний альянс» виключено з Переліку суб'єктів господарювання, що займають монопольне становище на ринках Луганської області (станом на 01.08.2000) відповідно до діючого порядку направлено на погодження до Антимонопольного комітету України.

12. Щодо питання «скупки акцій за безцінь у доведених відомо несплатити заробітної плати акціонерів ЗАТ «Луганський есмалювальний завод», що воно до компетенції держадміністрації, як місцевого органу виконавчої влади входить, і підлягає розгляду в установленому порядку уповноваженими органами.

14. Стосовно «зловживання О. Єфремовим своїм службовим становищем».

Ці питання багато раз перевірялись уповноваженими органами, прокуратурою області. Заходи прокурорського нагляду після проведення перевірок вказують на недостатність запитів обставин не вживались. За доданням першого віде-прес-р-міністра Ю. І. Єханурова 05.07. 2000 р. № 10908/4 викладені факти перевірялись іншими секретаріату Кабінету Міністрів України.

Після зустрічі з керівництвом облдержадміністрації, згідно депутатського запиту від 21.06.2000 р. за № 11-282 повторні запити більше не надходили.

Крім того, Луганська облдержадміністрація відмічає, що ми на кітатл «наведеними та іншими фактами свавільних дій обласних керівників, на жаль, досі не дано належної правової оцінки ні місцевими, ні центральними правоточними органами, хоча лише по зазначених епізодах в О. Єфремова вбачаються ознаки складів злочинів, передбачених ч. 2 ст. 165, ст. 167, 172, а також ст. 80-4 Кримінального кодексу України, що потребує порушення кримінальної справи і проведення об'єктивного досудового слідства» Комітет Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією грубо порушив ст. 62 Конституції України».

Конфліцію належать слова про те, що дуже важко шукати чорну к... у темній кімнаті. Особливо коли її там немає! Але, зрештою, в нашому випадку жоден із тих, хто поставив за мету скомпрометувати керівників Луганщини, праці не шкодує. Кішки шукають, абсолютно точно знаючи, що пошуки і не увінчаються успіхом. Просто ці справи головні — якнайбільше галасу навколо власних інтересів!

...лишає... аміслитися над запитаннями: хто і заради чого з'явився, здатну шарпати нерви і забираючи час, що його «звизувачувані» могли б витратити з більшою користю, ніж спростовуючи наклеп? Навпевно, ці справи в нас були гірші, не чинили б і такої прені. Адже що взяти з жербова? А от коли економіка понає потроху дихати і є перспектива розвитку, який заступ промисловцев зростає з початку року на 26 відсотків... Це ж інша річ! Ті, кого вже відсунуто від «години», і ті, хто не від того, щоб до неї припасти, ладні власне багато до чого, аби провести переділ влади і влади на свій розсуд. Надто вже ласий шматок, і не варскупитися у витратах заради можливості його одержати.

Звідси — і статті на замовлення. Звідси — і фальшиві. Тим паче, що надто довго всь схилю до рук. «Конто-паше», а особливо протидії не відлучається. Ну випадуються потроху ті, кого регулярно облівають брудом, але ж силу не показують?

— Годі! — вирішили «головні діючі особи» цього ра- Терпче може увірватися... — Подавати... до суду! — попередив від імені «Луганського енергетичного альянсу» Олександр Кисельов. Його позицію підтримав і Олександр Єфремов.

Нижче додається звернення керівників міст і районів області.

Це звернення ніхто «згори» не ініціював. Ініціатива походила винятково «знизу». Допекли махіатори-мані-лятори! І набридли...

Микола ПЕСОЦЬКИЙ, народний депутат України.

Відкрите звернення міських голів, голів районних адміністрацій Луганської області

...ного бізнесу. Вони не зацікавлені у стабілізації соціально-економічного і політичного становища в регіоні. Зростає економічних показників і політичної більшості в нашому краї — свідчення того, що обидва правильний напрям, і ми підтримуємо голову обласної державної адміністрації та голову обласної ради в проведенні ними роботи з відновлення виробництва, розвитку бізнесу, формування культурних і духовних цінностей.

Наші спільні зусилля, а ми не відокремлюємо себе керівників області, диктуються винятково бажанням багати Луганщину багатим і квітучим краєм у каз істинно європейської держави України.

З повагою до Вас міські голови, голови районних державних адміністрацій Луганської області:

...кий голова Брянки; О. Матвієнко, міський голова Кі-... міський голова Красного Луча; В. Бондаренко, міський голова Первомайська; М. Данилевський, с. о. міського го-... Шмалко, міський голова Свердловська; В. Грици-... Голова Станіславська; В. Балаба, голова Антрацитівської держадміністрації; В. Тихонов, голова Білокуракин-... райдержадміністрації; В. Рябінин, голова Кремен-... райдержадміністрації; М. Дорошенко, голова Марків-... райдержадміністрації; М. Михайловський, голова Но-... райдержадміністрації; С. Вітнік, голова Пе-... райдержадміністрації; В. Пронін, голова Червоно-... райдержадміністрації; О. Овчаров, голова Старобільської райдержадміністрації; В. Сліпец, го-... Кам'янобрідської районної ради Луганська.

У «чорнобильський віз» упряглися троє

Наближається час, коли «топки» Чорнобильської атомної згаснуть назавжди. Реактори виведуть з експлуатації. Літописці почнуть писати останню главу в історії найбільшої техногенної катастрофи: епілог. На жаль, і у просторі, і в часі, і в людських долях епілог цей бачиться також гірким і драматичним.

Наш кореспондент розмовляє з народним депутатом Юрієм СОЛОМАТИН. Під його керівництвом виконано дослідження радіаційного стану у Києві, Мінську, Кишиневі, Гомелі, Дніпропетровську та інших містах. Нині учений викладає в Українському радіологічному навчальному центрі та є експертом Міжнародної комісії радіаційного контролю України.

Юрій СОЛОМАТИН

— Одне з найскладніших питань нині — радіаційний стан чорнобильських зон. Залишається все так, як є, чи вносити зміни, передусім територіальні?

— Спочатку нагадаймо про наукові критерії, за якими створювалися зони. Це територія, де людина за 70 років життя може отримати 7 берів радіації. 7-берна концепція всесвітньо визнана. Вона інтегрально враховує опромінення всіма видами радіонуклідів (цезію, стронцію, плутонію).

— Під час визначення територій чорнобильських зон чим керувалися?

— Зовсім ні. 4-та чорнобильська зона, наприклад, із самого початку була поза межами 7-берних допусків. Нашу офіційну паспортну дозу, яка використовується для територіального визначення зон, завищено в середньому у півтора рази. Застосовано так званий коефіцієнт консервативності, свідомо розрахований на те, щоб уникнути якихось помилок за можливих радіоактивних коливань. Для ясності це можна порівняти, наприклад, з допусками металевих конструкцій на витривалість.

Але навіть з цими «допусками» кількість населених пунктів, які до цього часу перебувають у всіх зонах радіоактивного забруднення, має скоротитися з 2293 до 1173, а населення — з 2 мільйонів 300 тисяч до 765 тисяч осіб.

Зрозуміло, що в перші роки після аварії дози були більші, потім вони пішли на спад. Наприклад, у другій зоні перевищення дозової межі 7 берів за 70 років життя нині прогноують тільки для 30 населених пунктів з 92, віднесених до цієї території радіоактивного забруднення.

Закон фізики неможливі. Радіоактивний розпад не можна ані призупинити, ані прискорити. Він відбувається природно.

— Отже, «радіоактивні метастази», як поділяють висловлюватися журналісти, на відміну від живої природи, не розширюються, а згортаються?

— А хто про це говорить? Де ви чита-

ли про це чи чули розмови на цю тему. Хіба що у вузькому колі спеціалістів. У Міністерстві надзвичайних ситуацій нещодавно було проведено нараду за участю фахівців, учених, представників місцевих адміністрацій про перегляд території чорнобильських зон радіоактивного забруднення. Журналістів туди не запросили...

— Чому така таємничість?

— Мало охочих голосно казати правду. Досі ми згадували про офіційні паспортні дози. А якщо звернутися до фактичних, реальних доз? Чи є такі оцінки взагалі? Є, але про них на нараді не йшлося. Ми ж таємниці з цього не робитимемо. У документі «Реконструкція та прогноз доз опромінення населення, яке проживає на територіях України, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС», ці дані скрупульозно зібрано і наведено. Вони нижчі від офіційних паспортних доз. Документ як інструктивно-методична вказівка схвалений національною Комісією радіаційного захисту населення при Верховній Раді та Міністерством охорони здоров'я, скріплений підписами голови Комісії академіка НАН Д. М. Гродзинського та міністра А. М. Сердюка. Вказівки обов'язкові для використання на всіх рівнях державного управління. Справа тільки за тим, хто має діяти...

— Виходить, у «чорнобильський віз» упряглися лебідь, рак і щука. Через це зрушити його з місця неможливо?

— Не зовсім так. Найдуже тягне у свій бік хижка зубаста щука — політика. Нерішучі політики з тих, хто при владі, кажуть: не на часі, не чіпайте, не ворухіть, не тривожте. Бо тільки зачепите, «чорнобильці» негайно обсядуть Верховну Раду, адміністрацію Президента, Кабмін. Вам треба ці клопотати? Спокійніше за «залізною чорнобильською завісою».

Інша категорія політиків це — патріоти, яким день і ніч болять рани «чорнобильські». Для них вони не жаліють «великих слів велику силу» та й більш нічо-

го. Певним політичним діячам це дуже вигідно: нехай чорнобильська справа залишається недоторканою. Навіть в обговореннях на науковому рівні.

На своєрідній позиції стоять місцеві адміністрації та Ради. Тут чорнобильську справу приватизували. Чужих не пускають. Адже держава гарантує зонам сякий-такій захист. І цей «захист» місцева влада готова захищати від будь-кого.

Верховна Рада, яка перебрала від Кабміну право переглядати та затверджувати перелік населених пунктів, належність до зон радіоактивного забруднення, ризикне щоразу під час розгляду цього питання перетворюватися на політичну виставу. Одні стоять тут на смерті за «чорнобильців», за право контролю над чорнобильськими коштами. Другі спекулюватимуть на впливі малих доз радіації, так званих кумулятивних і синергичних ефектах, треті вже створили міф про «4-мільйонний чорнобильський народ України»...

— Справді, досі ми говорили про зони як території. Але на цих територіях живуть, працюють, народжуються люди?

— Так, на забруднених територіях нині мешкає півтора мільйона наших громадян. Аморально, звичайно, ось уже майже 15 років обманюючи їх і жахати неправдою. Це біда. З другого боку, ніхто не повинен докладати зусилля, щоб позбавити потерпілих тих мізерних пільг, які вони мають. Зрештою, коли б «чорнобильці», як і решта громадян, були забезпечені хоча б мінімальним прожитковим мінімумом понад 200 гривень на особу щомісячно, певен, вони самі добровільно зреклися б цього статусу. Але до того ще треба дожити.

Ідеться про те, щоб законодавчо розмежувати поняття статусу потерпілої особи, який зберігається за нею на все життя, від статусу потерпілої території, який треба переглядати та змінювати хоча б на основі тих самих неможливих фізичних законів.

— Ваша позиція як фахівця зрозуміла. Чи відбудеться щось на практиці?

— На тій нараді у МНС, про яку згадувалося, прийнято рішення подати до Кабміну комплексні пропозиції щодо перегляду зонування забруднених територій і населених пунктів за дозовим критерієм. Жодних гарантій, що так буде, немає. Хоча ці леге-ліквідаторами, наприклад, ми мехай повільно, але послідовно розбираємося і далі це робитимемо, позбавляючи багатьох спритників чорнобильських посвідчень. Час по-науковому підійти і до забруднених територій.

— Дякую за розмову.

Анатолій КАРАСЬ.

Перенести пам'ять і турботу про ветеранів війни в третє тисячоліття (про незадовільне фінансування ветеранських програм у бюджеті 2001 року)

Дедалі більше часу відділяє нас від Великої Вітчизняної війни. Дедалі менше залишається учасників цих подій, живих героїв нашого часу. Завдання органів влади, громадськості оточити турботою старше покоління, зробити все можливе для їх підтримки під час прийняття бюджету 2001 року.

Здавалося б, саме ці люди вправі розраховувати на підтримку держави, яку вони захищали, працюючи якою було створено її матеріальну базу. Однак намір уряду свідчить про те, що він не лише не збирається полегшити долю ветеранів, а й планує за їхній рахунок здійснити свої плани стабілізації економіки.

Особливу тривогу викликає стаття 54 внесеного урядом проекту державного бюджету на 2001 рік, згідно з якою ще на рік буде продовжено чинність горезвісної 62-ї статті держбюджету 2000 року, що зупинила надання більшості пільг і соціальних гарантій, закріплених за ветеранами чинним законодавством. Прийняття статті 54 вкотре позбавить ветеранів заслужених пільг, насамперед права на звільнення або зменшення плати за житло, комунальні послуги, електроенергію, газ, паливо, які ветерани вже не в змозі сплачувати. Права на безкоштовне або пільгове користування телефоном, який життєво потрібний людям похилого віку та хворим.

Вражає лицемірство частини другої статті 54. Вона дає право місцевим радам, у тому числі, як правило тим, що мають дефіцитні бюджетів, селищним, сільським і районним, приймати рішення про грошові виплати замість пільг. Таким чином уряд намагається перекласти відповідальність за виконання зобов'язань держави перед ветеранами на місцеві органи влади, не зарезервувавши в державному бюджеті кошти на ці цілі.

Не викликають довіри переможні реляції уряду щодо виплат заборгованостей з пенсій. Їх сплачують без урахування інфляції і без відповідної індексації. По суті, уряд розплачується з ветеранами знищеною гривнею і навіть не ставить питання про збільшення мінімального розміру пенсії в 24,9 грн., який не переглядався з вересня 1999 р.

Уряд і гарант Конституції — Президент України нехтують кон-

ституційні норми, закріплені статтею 46 Конституції України, що пенсія має забезпечувати рівень життя не нижче прожиткового мінімуму, встановленого законом. Не випадково уряд подав проект закону «Про встановлення прожиткового мінімуму на 2000 рік» 22 червня 2000 р. У результаті затвердження Верховною Радою прожиткового мінімуму в розмірі 270,1 грн. жодним чином не вплине на розміри пенсій, бо коштів на це в бюджеті 2000 р., який прийняли в безрезні, немає.

Надіславши до Верховної Ради проект бюджету на 2001 р., уряд не подав розмір прожиткового мінімуму на цей само рік, сподіваючись повторити нехитре шахрайство поточного року і затвердити прожитковий мінімум після прийняття бюджету, перетворивши його з конституційної гарантії на «орієнтир», який ні до чого не зобов'язує.

Враховуючи важке становище ветеранів, фракція Соціалістичної партії України «Лівий центр» заявляє:

— про неприпустимість прийняття статті 54 проекту державного бюджету на 2001 рік і повторного позбавлення ветеранів війни та праці заслужених пільг і соціальних гарантій;

— про необхідність передбачити в державному бюджеті на 2001 рік додаткові кошти в розмірі 2 млрд. грн. за рахунок зменшення коштів на погашення зовнішнього боргу і спрямувати їх на фінансування законів, які передбачають пільги і соціальні гарантії для ветеранів війни і праці;

— про неприпустимість прийняття бюджету без попереднього затвердження прожиткового мінімуму на 2001 рік;

— про нагальну потребу підвищення розміру мінімальної пенсії відповідно до рівня інфляції та індексу зростання ціни.

Жодний пенсіонер не повинен отримувати пенсію менше за 118 гривень! Лише негайно розв'язавши це питання, віддавши борг ветеранам війни і праці, Україна зможе ввійти в третє тисячоліття як справді незалежна й суверенна держава.

Голова фракції О. О. МОРОЗ.

Газ — це передусім політика

Наприкінці тижня керівник «Українгаз» візьме участь в урочистостях з нагоди 40-річчя «Вільного газу». Для представника України це буде свято з емоціями на очах: об'єкти додаткового транзиту газу через територію Білорусі мають становити 30 млрд. кубометрів. Отож, за словами президента «Вільнотрансгазу» Петра Петуша, наша країна може отримати до 25% обсягу транзиту газу.

Хоча, згідно із заявами представників «Вільнотрансгазу», не всі поставки через Білорусь здійснюватимуться за рахунок скорочення обсягів транзиту через Україну. Можливо, під час урочистостей українська делегація спробує про щось домовитися з Білоруссю. Але майжепевно, що ці переговори будуть для України успішні... Казати про добрі стосунки з українськими партнерами, най Петро Петуш розповідає: «Я наприкінці листопада маю можливість візитувати для відведення газу, навіть не зникаючи тиску в

трубі. Українські партнери до нас зверталися, і ми не раз робили такі відвідини в їхній території». В неофіційних розмовах представники Білорусі, по дечі, позиціонували небезпани російської сторони будувати газопровід через територію України саме тим, що українці крадуть газ.

Сьогодні транзит газу через Білорусь, за словами Петра Петуша, становить 20 млрд. кубометрів, а наступного року обсяг транзиту має збільшитися на 2 млрд. кубометрів. Та після введення в експлуатацію другої гілки газопроводу Ямал — Західна Європа та будівництва перемички Кобрин — Вільно-Катувини транзит через Білорусь може зрости до 80 млрд. кубометрів. Можливо, будівництво цієї гілки білоруською стороною зайнятих у наступному році 70 км, а, за словами Петра Петуша, за день споруджувати 1 кілометр газопроводу.

Звісно, в позиції, яку займає «Газпром» стосовно Білорусі та України,

присутній серйозний політичний момент. Росія і Білорусь знову заходять хвиля інтеракції. 14 листопада відбулося засідання російсько-білоруського комітету з питань економічного співробітництва, на якому було ухвалено рішення збільшити спільну закупку з 1 січня 2000 року. Впроваджені трьох років функції спільної валюти виконувати російський рубль, а потім буде створено спеціальну валюту. Емісійний центр знаходитиметься в Москві. Крім того, на засіданні союзного уряду було прийнято рішення про мовне введення Білоруссю з початку наступного року єдиної митної зони з Росією. Протягом кількох років існування митного союзу білоруська сторона мала не погоджуватися поновити угоди, ставши мит з Росією. Проте після заяви Путіна про визнання парламентських виборів у Білорусі Лукашенко погодився на нову уніфікацію мит. Тоді «Газпром» і почав вивалити особливі синімпи до білоруської сторони.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.
Мінськ.

Клінтон розмовляв по телефону з Арафатом 50 хвилин

Президент США Білла Клінтона укріплює напелігненням прерокував палестинського лідера Ясера Арафата полкрати краєво-бразильського конфлікту. Телефонні розмови тривали майже 50 хвилин після прибуття президента Америки до Брунею на форум Азіатсько-тихоокеанського економічного співробітництва. Держсекретар США Мадлен Олбрайт після того телефонувала до Білла Клінтона, перекладаючи прем'єр-міністра Ізраїлю Ехуда Барона всліпо сприйняти врегулювання конфлікту.

Однієї уоро було зазначено, що Ізраїль покінчить із політикою виділення і незaborоню передіє до активної ролі щодо палестинців. Заяву зробив після виступа міншого понеділка чотирьох державств. Тим часом у нових сутичках на Західному березі річки Йордан і в секторі Газа було вбито чотирьох палестинців.

Ехуда Барак, повернувшись в Вашингтон, готує проведення екстреного засідання кабінету міністрів. Крім того, Ізраїль уже заборонив в'їзд із палестинських посольств. Не йшо територію можуть потрапити лише вантатисти з продовольством, медичними препаратами чи гуманітарною допомогою.

Яна ПЕДЕНІНА.
Фото АП.

Рекомендації, що переходять у вимоги

У Рязі відбувся семінар «Боротьба з корупцією в перехідний період». Тема актуальна: в доповіді, опублікованому Світовим банком, зазначається, що економічний рієнь політичної та економічної корупції у Латвії може створити загрозу здійсненню реформ.

На відміну від Литви, наприклад, ступінь коруптованості на адміністративному рівні тут нижчий, ніж на законодавчому. В країні надалі зростає вплив великих фірм на прийняття тих чи тих законів. Відповідно, так званий «індекс розкрадання держави» для Латвії становить 10 пунктів. Для порівняння: в Словенії становить 17, у Польщі — 7 пунктів. І те, що, приміром, Росія випередила Латвію (32 пункти), аж ніяк не втішає. Алає Росія не стоїть у черзі на прийом до Європейського союзу і не вимагає його коштів із структурних фондів.

Ряд іноземних інвесторів рекомендує латвійському уряду не ініціювати підлядавших політичному впливу державно-власних урядових підприємств. У разі випадків у Латвії вполюг казати

про «конфлікт інтересів». Проте за розмовами не настає покеріація. Найчастіше все пояснюється новітньою юридичною термінологією — термінологією порушенням законодавства.

Рекомендовано також створити бюро боротьби з корупцією, доручити йому не тільки збір інформації, а й кримінальне переслідування корупційперів. Запровадити «нульові» декларації посадовців (оскільки про це тривають уже не перший рік), створити єдину систему державних закупівель (сьогодні її розроблено по міністерствах), налагодити ефективну аудиторську систему урядових і муніципальних структур (Держконтроль Латвійської Республіки вочевидь не може впоратися з цим завданням).

Потрібно не тільки побороти багатоголового дракона корупції, а й прискорити приватизацію. Зокрема, протягом 10% акцій газопроводу, розпочати приватизацію морського пароларства, укласти договір з консультантами з приватизації нафтопродуктної корпорції.

Рига.

Володимир СТРОЙ.

Наша пенсіонерка позбавила Хілларі спадку

Перший леді США так і не могла вступити у володіння тринадцятимісячним шестаростком містєра Паладограті, яку й заповіда містєра пенсіонерка, переселенка в Мексиканській столиці старенька хотіла підтримати Хілларі, яка переживала скандал через Моніку Левінську. Приймаючи це рішення, немолода Хілларі навіть не могла, через яку впровадження й доведеться пробити: то, що вона стала знаменитістю у своєму місті, так як її журналісти протримали кілька місяців просто не давали їй прохому. І от перш пенсіонерка не витримала, вона змилася заповіт і позбавила спадку дружини американського президента.

Пожежа почалася не в тунелі

Представники поліції Австрії вважають, що функціонер, на якому загинули 15 осіб, міг бути несправний іше до того, як увійшов у тунель, пожежодик АРД. Синтетичний матеріал, знайдений на рейках, дає змогу присутності: вогонь спалахнув до входу потуги в тунель, але причини займання ще залишаються неясними. Домішню вогонь сформувало кілька прилучень у багаті знаходилося ділянка паливо; в потязі були феєрверки та петарди; пасажирів везли бачони з побутовим газом; займання сталося через кинутий цигарку тощо.

Тбілісі.

Хроніка Факти. Події

■ Москва

Держжирський у подарунок

Лідер фракції СПС у Держдумі Борис Немцов подарував своєму колеї-гвардію Харитонову на день народження зменшену копію пам'ятки Держжирському. Непізнаний кесин в Держдумі став з ініціативи Харитонова порушувати питання про відновлення пам'ятки, який було демоліровано 1991 року.

■ Кишинів

■ Москва

Молодцова може замінитися без президента

За два тижні до виборів президента Молдови, президенту на 1 грудня, ніхто не вказав бажаюча балотуватися на цей пост. Згідно із внесенням до Конституції поправами президента країни обирає парламент.

■ Нікосія

■ Нікосія

Затримали 38 мегалей

Влада Кіпру затримала 38 курдських, сирійських та іракських нелегалів Імігрантів, які прибули на острів у човні рибальським човном.

■ Луанда

■ Луанда

Повстанці збили літак

Повстанці англійського утворення УНТА стверджують, що вогнем засобів ППО вони збили літак Су-27 армії Анголи з бортовим номером 272. Він упав і розбився по дорозі на базу ІПЗ Анголи в Катумбе. За даними УНТА, літаком керував російський льотчик, якому вдалося врятуватися.

■ Ранчі

■ Ранчі

В Індії з'явився новий штат

Зі складання присяги на вірність губернатором Прабхакотом Кумаром у північній Індії на 15 листопада і Індії став на один штат більше. Населення новопроголошеного 28-го штату Джархал становить 21,84 млн. осіб, його площа — 79,714 кв. км. Він адміністративно й штату Біхар, що на північному сході Індії.

■ Пхеньян

■ Пхеньян

Ледь не розпочали війну на морі

Влада Північної Кореї заявила про інцидент у територіальних водах країни. За повідомленням північнокорейської сторони, чотири військові кораблі Північної Кореї вторглись у територіальні води КНДР, що ледь не призвело до збройної сутички. Південна Корея заперечує факт вторгнення своїх суден у територіальні води КНДР.

■ Маямі-Дейд

■ Маямі-Дейд

Перерахунок приніс Гору 6 голосів

Найнаселеніший округ Флориди Маямі-Дейд оголосив остаточні результати підрахунку голосів, виключаючи при цьому можливість ручного перерахунку всіх виборчих бюлетенів. Перерахунок близько 6 тис. бюлетенів приніс демократу Альберто Гору лише 6 додаткових голосів і жодним чином не змінив рейтинг Джорджа Буша. Отже, у Флориді залишилися лише два округи — Бровард і Палм-Біч, які ще не оголосили результату ручного перерахунку голосів.

Коли корупція заважає працювати

Цей об'ємний документ, що заміс котрих газети шпалати, став підсумком тримісячної роботи спеціальної комісії президента Е. Шевардnadze спеціальної антикорупційної групи.

Як заявив керівник групи, голова Верховного Суду Грузії Володимир Чачуа, необхідність розробки програми боротьби з корупцією була обумовлена наслідками тих чи тих Грузії масштаби корупції досягли таких розмірів, що серйозно порушено нормальну роботу багатьох державних інститутів.

Вважають, що треба підготувати законопроект про висесення змін до Кримінального кодексу країни, згідно з яким власність, придбана на доходи, отри-

бувалась у Міністерство податкових надходжень Грузії до першого грудня 1999 року декларації про свої доходи. На тих, у кого в декларації рієнь доходу виявляється інчий, аніж втрати на збудованні так, що будуть будівляти, чекать серйозні несприємості.

Крім того, сказав Чачуа, відповідно до основних напрямів Національної антикорупційної програми до 15 грудня МВС Грузії доручено подати пропозиції з ліквідації на автомобілях гістаральх країни і стаціонарних, і тимчасових постів дорожньої поліції. Відповідно до схваленого главою держави документа ін-

спектором дорожньої поліції заборонено зупиняти на дорогах автомобілі, крім тих випадків, коли волий порушує правила дорожнього руху або коли є вагомі підстави підозрювати наявність злочину.

До боротьби з корупцією в Грузії залучено навіть відомого медіа і бізнесмена Джорджа Сороса, який заявив у Тбілісі, що його фонду надаватиме підтримку реалізації антикорупційної програми. Іншішня економічна ситуація в країні справляла на Джорджа Сороса, за його словами, «гіпотичне враження».

Тамара ЛОМСАДЗЕ.

Сорос допоможе побороти корупцію в Грузії. А Світовий банк — у Патаві

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

